

Kuva: Metsähallitus/Helifoto Oy

Luonnehdinta

Tuntureiden vyörysoraikot ja -lohkareikot ovat tunturialueen jyrkkien kallioseinämien rinteille ja juurelle muodostuneita kivikkoja ja louhikkoja. Ne ovat syntyneet pudonneesta tai vyöryneestä kiviaineksesta, joka on irronnut kallioseinämästä rapautumisen seurauksena.

Luontotyyppiin luetaan sekä karut että keskiravinteiset vyörysoraikot ja -lohkareikot, joissa kivilajeja muodostavat mineraalit ovat erilaisia silikaatteja, kuten kvartseja, maasälpä, pyrokseeneja tai amfioboleja. Lähekkäin voi olla hyvin eri-ikäisiä vyörysoraikkoja. Nuorten vyörysoraikkojen kivet poikkeavat väriltään ympäristön kivistä, sillä niiden pinnalle ei ole ehtinyt muodostua jäkäläpeitettä.

Vyörysoraikot ovat kasvillisuudelle epävakaa ja häiriöherkkä kasvualusta. Kasvilajiston koostumus vaihtelee muun muassa kivilajin ravinteisuuden, pienilmaston, rinteiden suunnan sekä rapautumis- ja vyörymisherkkyiden mukaan. Karuimmilla vyörysoraikoilla lajisto on niukkaa, keskiravinteisilla ja

vähemmän happamilla soraikoilla monilajisempaa ja rehevämpää. Vakaammilla soraikoilla voi kasvaa jopa pensaita ja pohjakerroksen lajisto on samanlaista kuin karuilla tunturikankailla.

Levinneisyys

Tuntureiden vyörysoraikkoja ja -lohkareikkoja esiintyy Pohjois-Lapissa, painopisteen ollessa erityisesti Käsivarren alueella, Kevon luonnonpuistossa sekä Paistunturin ja Muotkatunturin erämaa-alueilla. Eteläisimmät esiintymät sijaitsevat Pelkosenniellä Pyhä-Luoston kansallispuistossa ja Sallassa Värriön luonnonpuistossa.

Nykytila ja uhkatekijät

Luontotyyppiin ei kohdistu merkittäviä uhkia, ja ihmistoiminnan vaikutus on vähäinen. Lähes kaikki luontotyypin esiintymät sijaitsevat Natura 2000-alueilla.